Homilia

Dimecres de Cendra i cloenda de la Visita Pastoral a Reus. Prioral de Sant Pere Apòstol de Reus, 18 de febrer de 2026

Benvolgut Poble sant de Déu, molt estimats mossens, religiosos i religioses, estimats membres actius de les activitats pastorals de la ciutat de Reus. Estimats germans i germanes.

D'una banda, avui acabem la Visita Pastoral als cristians catòlics de la ciutat i a tots els homes i dones de bona voluntat amb qui m'he anat trobant al llarg d'aquests mesos, d'ençà de la festa de Misericòrdia, quan oficialment la vaig començar. D'una banda, han estat uns mesos de goig en poder viure i comprovar la vitalitat i el compromís evangèlic de les comunitats cristianes de Reus i Castellvell. Malauradament, però, sento també una gran tristesa pel fet de no haver pogut completar aquesta visita a totes les parròquies. Com sabeu, no he pogut celebrar l'eucaristia al temple parroquial de la Puríssima Sang, ni tampoc he pogut visitar les dependències de la Congregació, tot fent la visita canònica preceptiva, com li pertoca en circumstàncies normals a un bisbe de l'Església catòlica. Recordo, a més, a tots els cristians de Reus que, donada aquesta situació, el passat 15 de desembre es va tancar al culte catòlic aquesta Església, traslladant tots els actes catòlics aquí a la Prioral de Sant Pere. Per tant, tot el que es pugui fer allà, l'Església catòlica no n'és responsable. A més, recordo que aquesta Junta cessada va apel·lar a Roma, és a dir, a la Santa Seu, les decisions de l'Arquebisbat. Personalment, espero amb anhel la sentència de Roma que, naturalment, acataré, com espero que ells també ho facin i, aleshores, es pugui acabar aquest problema. Mentrestant, per a sortir del pas, i com sabeu, l'essencial de les processons del divendres sant així com el pregó, estan assegurats, amb el Sermó de l'Agonia aquí a la Prioral, tal com vam indicar la setmana passada. Precisament, avui, com sabeu, s'ha fet la presentació del programa global de tots els actes previstos. Estem posant tots els esforços, així com també la pregària perquè se solucioni aquesta anomalia. Demano, per tant, avui sobretot la vostra pregària sincera.

D'altra banda, com molt bé sabeu, comencem avui el camí quaresmal amb un gest sobri i contundent: la cendra sobre el cap. Es tracta d'un gest que ens convé a tots. No és un símbol amable ni decoratiu. És pols, és residu, és el que queda després del foc. I, tanmateix, l'Església ens la posa com a paraula proclamada sobre el nostre cos: *«Recorda que ets pols i en pols tornaràs» o bé «Converteix-te i creu en l'Evangeli».* Les dues fórmules no es contradiuen; s'expliquen mútuament. Només qui accepta la seva veritat fràgil pot obrir-se de debò a la conversió de l'Evangeli. El papa Lleó, en el seu missatge en motiu de la Quaresma d'enguany, subratlla en primer lloc «la importància de deixar espai a la Paraula a través de l'escolta». De fet, la disposició a escoltar la Paraula de Déu és el primer signe amb què es manifesta el desig de conversió. Per això, afirma el papa: «Entrar en aquesta disposició interior de receptivitat significa deixar-nos instruir avui per Déu a escoltar *com* ell». I afegeix: «les nostres parròquies, les famílies, els grups eclesials i les comunitats religioses estan cridats a viure durant la Quaresma un camí compartit, en el qual l'escolta de la Paraula de Déu, així com el clam dels pobres i de la terra, esdevingui una forma de vida comuna, i el dejuni sostingui un penediment real. En aquest horitzó, la conversió no només concerneix la consciència de l'individu, sinó també l'estil de les relacions, la qualitat del diàleg, la capacitat de deixar-se interrogar per la realitat i reconèixer allò que realment orienta el desig, tant a les nostres comunitats eclesials com a la humanitat que té set de justícia i reconciliació».

Les lectures pròpies d'aquest dia ens ofereixen una pedagogia espiritual exigent, especialment adreçada a vosaltres, cristians actius, compromesos en serveis parroquials, i a vosaltres, membres de confraries que doneu cos i visibilitat a la Setmana Santa a la ciutat.

La primera lectura, del profeta Joel, és un crit urgent: *«Convertiu-vos a mi de tot cor, amb dejuni, plors i lamentacions».* Fixeu-vos que no diu: feu actes ben llampants i lluents, portant les vostres medalles i condecoracions. Sinó que immediatament ho aclareix, quan afirma: *«Esquinceu-vos el cor, no els vestits».* El profeta denuncia una religiositat superficial, feta de gestos externs que no arriben a tocar el centre de la persona. Aquesta paraula és incòmoda, perquè no va adreçada als qui són lluny, sinó als qui es consideren religiosos;

una paraula que va adreçada al poble creient, convocat en assemblea sagrada. També a nosaltres.

Els serveis parroquials, les responsabilitats pastorals, les confraries i les processons poden esdevenir —si no vetllem— una cuirassa que ens protegeix de deixar-nos convertir. Podem fer moltes coses per Déu sense deixar que Déu faci res en nosaltres. Joel ens recorda que el criteri no és l'activitat, sinó el cor. Un cor capaç de penediment, de silenci, de deixar-se tocar per la misericòrdia d'un Déu que és *«benigne i compassiu, lent per al càstig i ric en l'amor».*

El salm responsorial posa paraules a aquesta actitud interior: *«Oh Déu, creeu en mi un cor ben pur»*. No diu "repareu" ni "milloreu", sinó "creeu". La conversió no és una operació estètica ni una simple correcció moral; és una nova creació. I això exigeix humilitat: reconèixer que no ens podem salvar a nosaltres mateixos, que necessitem ser recreats per l'Esperit.

Sant Pau, a la segona lectura, eleva encara més el to: *«Deixeu-vos reconciliar amb Déu»*. És una expressió sorprenent. No diu només «reconcilieu-vos», sinó «deixeu-vos». La reconciliació no és una conquesta, sinó una acollida. I Pau afegeix: *«Ara és el temps favorable, ara és el dia de la salvació»*. No demà, no quan acabi la Quaresma, no quan passi la Setmana Santa. Ens ho demana ara. Ara mateix.

Aquí hi ha una paraula clau per als qui porteu responsabilitats visibles a la comunitat cristiana de les diverses parròquies i a la Unitat Pastoral de la ciutat. Podem estar tan ocupats preparant actes, calendaris, cultes i processons, que ajornem la conversió personal. Aquesta Quaresma no pot ser només una temporada de molta feina religiosa; ha de ser un temps de veritat espiritual.

Finalment, l'evangeli de Mateu ens posa davant un dels textos més radicals del Nou Testament. Jesús no critica la pregària, el dejuni o l'almoina; al contrari, els pressuposa. El que qüestiona és la motivació: *«Que no ho sàpiga la mà esquerra el que fa la dreta»*. El perill no és fer coses visibles, sinó buscar-hi el reconeixement, l'autoafirmació, la tranquil·litat de consciència.

Això interpel·la de manera particular el món de les confraries i de les expressions públiques de la fe. La Setmana Santa té una força evangelitzadora im-

mensa, però només si neix d'un cor convertit. Les imatges que portem, els passos que acompanyem, les túniques que vestim, només són veritables si primer deixem que Crist ens carregui a nosaltres, ens acompanyi i ens reveste-teixi per dins.

La Quaresma és, doncs, un temps per unificar vida interior i acció exterior. Per revisar si el nostre servei neix de la pregària o només de la inèrcia. Si la nostra militància eclesial neix de l'amor o del costum. Si el nostre compromís públic com a cristians està sostingut per una fe que sap agenollar-se en el secret.

Rebre la cendra avui no és un punt d'arribada, sinó un punt de partida. És acceptar que som fràgils, que no ho tenim tot resolt, que també nosaltres necessitem conversió. Però és, alhora, un acte d'esperança: Déu no rebutja la pols, sinó que la visita, la redimeix i la fa lloc de salvació.

Que aquesta Quaresma ens faci menys autosuficients i més evangèlics; menys preocupats per l'aparença i més disponibles a la veritat; menys activistes i més deixebles. I que, quan arribi la Pasqua, les nostres parròquies i les nostres confraries no només hagin organitzat celebracions, sinó que hagin estat transformades per la gràcia d'Aquell que, essent Déu, es va fer pols amb nosaltres per donar-nos vida.

Amén.